

पाठ्यक्रम का मासिक विभाजन
सत्र-2025-26
विषय- संस्कृत
कक्षा - 10

क्र०सं०	माह	पाठ्यक्रम
1	अप्रैल	गद्य-कचिकुलगुरुः कालिदासः (प्रथमः पाठः)
2	मई	पद्य-लक्ष्य-वेध परीक्षा (प्रथमः पाठः) व्याकरण-प्रत्याहारों का सामान्य परिचय एवं वर्णों का उच्चारण स्थान। प्रथम मासिक टेस्ट (डब्लू) आधारित ।
3	जून	ग्रीष्मावकाश
4	जुलाई	गद्य-उद्भिज्ज-परिषद् (द्वितीयः पाठः), नैतिक मूल्यानि (तृतीयः पाठः) पद्य-वृक्षाणां चेतनत्वम् (द्वितीयः पाठः), सूक्ति-सुधा (तृतीयः पाठः) नाटक-महात्मनः संस्मरणानि (प्रथमः पाठः) व्याकरण-व्यंजन सन्धि-मोऽनुस्वारः, अनुस्वारस्य ययि परसवर्णः। द्वितीय मासिक टेस्ट (वर्णनात्मक प्रश्न) आधारित ।
5	अगस्त	गद्य-विश्वकविः रवीन्द्रः (चतुर्थः पाठः) पद्य- क्षान्ति-सौख्यम् (चतुर्थः पाठः) नाटक-कारुणिको जीमूतवाहनः (द्वितीय पाठः) व्याकरण-प्रत्यय-क्त, क्त्या, ल्यप्, तुमुन्, टाप्, अनीयर्। शब्दरूप-पुंलिङ्ग-भगवत्, करिन्। स्त्रीलिंग सरित्। नपुंसकलिंग-मधु, नामन्, अदस्। प्रथम आन्तरिक मूल्यांकन परीक्षा का आयोजन।
6	सितम्बर	गद्य-कार्य वा साधयेयं देहं वा पातयेयम् (पंचमः पाठः), आदिशंकराचार्यः (षष्ठ पाठः) पद्य-विद्यार्थिचर्या (पंचमः पाठः) नाटक-धैर्यधनाः हि साधवः (तृतीयः पाठः) व्याकरण-प्रत्यय-शत्, शानच्, क्तवतु, क्तिन् इन्, मतुप्, ठक्, त्व तल्। शब्दरूप-पुंलिङ्ग-पितृ, गो, राजन्। स्त्रीलिंग-नदी, धेनु, वधू। नपुंसकलिंग-वारि, मनस्, किम्, यद्।
7	अक्टूबर	गद्य-संस्कृतभाषायाः गौरवम् (सप्तमः पाठः) पद्य-गीतामृतम् (षष्ठः पाठः) नाटक-यौतुकः पापसंचयः (चतुर्थः पाठः), भोजस्य शल्यचिकित्सा (पंचमः पाठः)

		व्याकरण—कारक एवं विभक्ति परिचय—कर्तुरीप्सिततम् कर्म, कर्मणि द्वितीया, साधकतमं करणम्, कर्तृकरणयोस्तृतीया, कर्मणा यमभिप्रैति स सम्प्रदानम्, चतुर्थी सम्प्रदाने, ध्रुवमपायेऽपादानम्, अपादाने पंचमी, आधारोऽधिकरणम् सप्तम्यधिकरणे च । अर्द्धवार्षिक परीक्षा का आयोजन
	नवम्बर	गद्य—मदनमोहन मालवीयः (अष्टमः पाठः), जीवनं निहितं वने (नवमः पाठः) पद्य—जीव्याद् भारतवर्षम् (सप्तमः पाठः) नाटक—ज्ञानं पूतरं सदा (षष्ठः पाठः), वयं भारतीयाः (सप्तमः पाठः) व्याकरण—समास—अव्ययीभावः, द्विगुः, बहुव्रीहिः । धातुरूप परस्मैपद—भू, पा, वस्, स्था । आत्मनेपद—वृध्, जन् । उभयपद—नी, दा । अनुवाद । वाक्य प्रयोग । निबन्ध रचना—विद्या, सदाचारः, परोपकार, सत्संगति, अहिंसा परमोधर्मः, राष्ट्रियैकता, अनुशासनम्, राष्ट्रपितामहात्मागांधी, संस्कृतभाषायाः महत्त्वम्, पर्यावरणम्, दूरदर्शनम् । तृतीय मासिक टेस्ट (MCQ) आधारित ।
9	दिसम्बर	गद्य—लोकमान्य तिलकः (दशमः पाठः), गुरुनानकदेवः (एकादशः पाठः), दीनबन्धुः ज्योतिबाफुले (द्वादशः पाठः) व्याकरण—विसर्ग सन्धि—विसर्जनीयस्य सः ससजुषो रू. अतोरोरप्लुतादप्लुते, हशि च । धातुरूप परस्मैपद—नश, आप, इष । उभयपद—ज्ञा, चुर । चतुर्थ मासिक टेस्ट (वर्णनात्मक प्रश्न) आधारित । द्वितीय आन्तरिक मूल्यांकन परीक्षा ।
10	जनवरी	व्याकरण—वाक्य का प्रयोग, निबन्ध रचना—विद्या, सदाचारः, परोपकार, सत्संगति: अहिंसा परमोधर्माः, राष्ट्रियैकता, अनुशासनम्, राष्ट्रपितामहात्मागांधी, संस्कृतभाषायाः महत्त्वम् पर्यावरणम्, दूरदर्शनम् मातृभूमिः, वसुधैव कुटुम्बकम्, भारतीयकृषकः, हिमालयः, तीर्थराजप्रयागः, वन—सम्पत्, परिवारकल्याणम्, राष्ट्रियपक्षिमयूरः, यौतुकम्, क्रिकेटक्रीडनम्, जनसङ्ख्या, यातायातसुरक्षा, स्वस्थ—शिक्षा । वाच्य परिवर्तन । सम्पूर्ण अध्याय की पुनरावृत्ति । प्री बोर्ड परीक्षा का आयोजन ।
11	फरवरी	बोर्ड परीक्षा का आयोजन ।
12	मार्च	—————